УДК 330.322
JEL E22, F21, H56, O33
ORCID ID: 0000-0001-9659-8681
ORCID ID: 0000-0002-2322-9030
ORCID ID: 0000-0002-2741-7629
DOI https://doi.org/10.17721/tppe.2022.45.11

Іванова Т. В., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Петренко К. В., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Скоробогатова Н. Є., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Безпекові питання в Україні сьогодні займають основу економічного розвитку, а інвестиційно-інноваційна складова країн партнерів дозволяє Україні виживати в умовах нестабільності. Стан та динаміка розвитку інвестиційно-інноваційної безпеки мотивує прагнення суб'єктів господарювання до соціально-економічного розвитку та стимулює його до розширеного відтворення. Оскільки виклики та загрози в умовах війни змінюють забезпечення сталого соціально-економічного розвитку економіки на основі інноваційної моделі, і все більше потребує нарощення обсягів інвестування, що мають бути включені до стратегічних пріоритетів відродження економіки України. У статті запропоновані основні принципи для формування механізму соціального управління економікою: адаптивності, узгодженості, ефективності, комплексності, конкурентоспроможності, планування, безперервності, пропорційності, обґрунтованості, обмеженості ресурсів. Запропоновано єдиний соціальний механізм управління економікою, що включає: дослідження статистичних аспектів, підхід до економічного розвитку, функціонування та розвиток. Досліджено вплив комплексу глобальних загроз на світові країни за допомогою компонента безпеки життя людини. Також проаналізовано основні показники інноваційно-інвестиційної безпеки України. Запропоновані дії, що сприятимуть розвитку інвестиційної та інноваційної безпеки в контексті забезпечення економічного зростання країни. А також наведено основні заходи, які варто реалізовувати для досягнення поставленої мети щодо соціально-економічного зростання України. Тому для реалізації механізму адаптивного управління інвестиційно-інноваційною безпекою економіки країни та посилення можливостей виживання економіки в умовах війни необхідне виконання тактичних завдань та досягнення стратегічних цілей в умовах нестійкого середовища функціонування.

Ключові слова: *інвестиційно-інноваційна безпека, економічна безпека, соціально-економічний розвиток, управління інвестиціями, інноваційна безпека.*

Постановка проблеми. Забезпечення стійкого розвитку країни, особливо в умовах нестабільності зовнішнього світу потребує пошуку нових організаційно-економічних методів і механізмів управління й модернізації економіки країни. Особливо дана проблема є актуальною для України з врахуванням військової агресії з боку Росії. Інвестиційна та інноваційна безпека країни є запорукою подальшого розвитку на шляху до перемоги, оскільки виклики та загрози, які змінюють забезпечення сталого економічного розвитку за інноваційною моделлю, все більше вимагають збільшення обсягу інвестицій, які необхідно включити до стратегічних пріоритетів соціально-економічної політики України. Система інвестиційно-інноваційної безпеки є фактором соціально-економічного зростання країни, що потребує визначення нагальних проблем та стратегій розвитку, а також пошуку можливих джерел фінансування. Актуальним є питання аналізу теоретичних і практичних аспектів реалізації адаптивного управління інвестиційно-інноваційною безпекою економіки країни задля посилення можливості виживання економіки в умовах війни, виконання тактичних завдань та досягнення стратегічних цілей в умовах нестабільної оперативної обстановки..

Аналіз останніх публікацій. Дослідженням проблем інвестиційно-інноваційної безпеки національної економіки займалися провідні вітчизняні та зарубіжні вчені. Андрушків І.П. та Наконечна Н.В. [1], Барановський О. І. [2], Бондарук Т., Бондарук О., Ігнатова І. [3], Гуляєва Н.Н., Вавдийчик І. Н. [4], Гнатенко В. [5], Лисяк О. [6], Неустроєв Ю.Г. [7], Повзун Д. [8], Отто Л. та Вельтхойзен Д. [9], Новікова К.І. та Новікова Л.Ф. [10]. Особливості регіонального формування національної безпеки дослдіжено у роботах Чонг А. [11], Дадпарвар С., Азізі С. [12], Юргілевич М., Козіцький Б., Півоварський Я., Грабовська С. [13]). На необхідності врахування природно-географічних умов наголошують Дадпарвар С. Азізі С. [12], Гарькава В., Кліщевська А. [14]. Впливу маркетингових, політичних та інституційних чинників у визначенні економічної безпеки країни присвячена робота Харуст Ю. та Мельник В. [15]. Водночас, першочерговість національних інтересів при дослідженні загроз розвитку національної економіки та формуванні стратегії економічної безпеки зазначають Криштанович М., Ортинський В., Красівський О., Мазій Н. та Пасічник В. [16].

Невирішені частини проблеми. Незважаючи на це, застосування адаптивного управління інвестиційно-інноваційною безпекою економіки країни для забезпечення економічного зростання на сьогодні залишається недостатньо дослідженим.

Мета статті полягає в удосконаленні науково-методичних засад поширення адаптивного управління інвестиційно-інноваційною безпекою економіки країни для забезпечення її економічного зростання. Для досягнення поставленої мети в роботі було вирішено наступні завдання: з'ясовано сутність інвестиційно-інноваційної безпеки, розкрито її принципи та чинники; удосконалено механізм соціального управління економікою країни; розроблено та запропоновано заходи інвестиційної та інноваційної безпеки країни в контексті формування стратегії забезпечення національної безпеки України.

Методологія дослідження. У дослідженні теоретичних аспектів та сутності інвестиційно-інноваційної безпеки, факторів, що її визначають, були застосовані наступні методи: діалектичний, абстрактно-логічний та критичний аналіз; при проведенні аналітичного дослідження та виділенні складових механізму соціального управління економікою – методи критичного та логічного аналізу. Для розробки заходів впровадження адаптивного управління інвестиційно-інноваційною безпекою економіки країни для забезпечення її економічного зростання використано комплексний підхід.

Результати дослідження. Базовою складовою забезпечення економічного розвитку економіки країни в умовах нестабільності зовнішнього світу є стан інвестиційно-інноваційної безпеки, що впливає на економічну систему. Стан та динаміка розвитку інвестиційно-інноваційної безпеки мотивує прагнення суб'єктів господарювання до соціально-економічного розвитку та стимулює їх до розширеного відтворення. Враховуючи зазначене, необхідною є розробка організаційно-економічного механізму управління інвестиційно-інноваційною безпекою, який дозволив би забезпечити соціально-економічне зростання в надзвичайно складних умовах. Проведене дослідження дозволяє виокремити принципи впливу на соціально-економічний розвиток країни, що мають бути закладені в основу формування механізму соціального управління економікою:

- адаптивності, який проявляється через розроблення заходів на основі аналізу факторів динамічних змін, потенційних можливостей і в результаті покращення відповідних позицій підприємства;
- узгодженості, який передбачає, що управління інвестиційно-інноваційною безпекою здійснюється не відокремлено, а в результаті тісного взаємозв'язку з усіма підсистемами управління, а також на основі нормативно-правового, методичного та програмного забезпечення;
- ефективності, що визначає прийняття оптимальних управлінських рішень щодо формування стратегії інвестиційно-інноваційної безпеки з метою досягнення належного рівня соціально-економічного розвитку, а також отримання максимальної економічної ефективності;
- комплексності, який передбачає взаємозв'язок усіх елементів системи управління інвестиційно-інноваційною безпекою в процесі прийняття управлінських рішень, а також врахування змін, які можуть відбутися в цьому процесі;
- конкурентоспроможності, а саме підвищення рівня конкурентоспроможності в процесі реалізації відповідної стратегії інвестиційно-інноваційної безпеки;
- планування, тобто розробка кількох сценаріїв управління інвестиційною та інноваційною безпекою, оцінка та розробка заходів щодо усунення ймовірних ризиків;
- безперервності, що реалізується через безперервне управління процесом, тобто систематичне впровадження відповідних заходів;
- пропорційності, який базується на визначенні оптимального співвідношення між елементами, які сприяють розвитку інвестиційної та інноваційної безпеки;
- обґрунтованості, тобто заплановані заходи повинні бути економічно доцільними, а також позитивно впливати на динаміку планових показників;

- обмеженості ресурсів, який полягає в раціональному та розумному використанні наявних ресурсів.

Оскільки взаємодія суб'єктів господарювання відбувається в межах певного кола визначальних чинників, вважаємо за доцільне об'єднати їх у єдиний соціальний механізм управління економікою, який представлено на рис. 1.

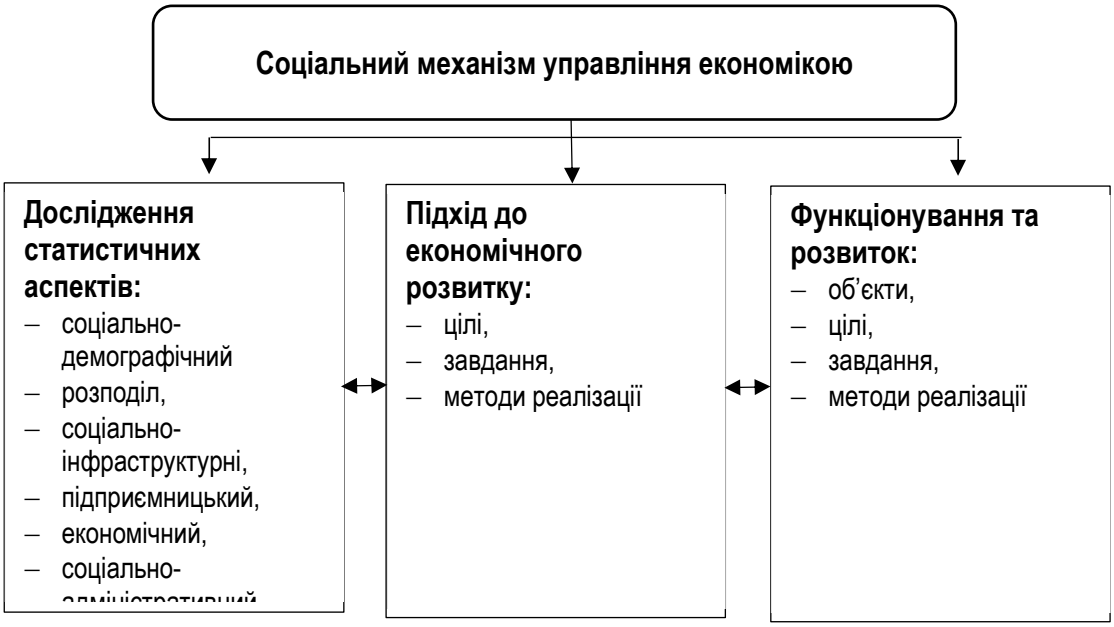


Рисунок 1. Схема соціального механізму управління економікою

Джерело: запропоновано авторами

Високий ступінь невизначеності накладає свої особливості на формування та функціонування світової економіки та національних економік окремих країн і суспільства в цілому. Підтвердженням цього є хаотичний стан світової соціально-економічної системи внаслідок війни в Україні, яка вплинула не лише на розвиток окремих країн, а й має негативні соціально-економічні наслідки для більшості країн світу. Вважаємо за доцільне розробити систему заходів щодо виявлення можливих загроз соціально-економічному розвитку суспільства та мінімізації їх негативного впливу. Однією з визначальних складових є інвестиції та інновації.

Забезпечення інвестиційної та інноваційної безпеки в рамках інституційно-правових методів передбачає: запровадження моніторингу рівня безпеки та її складових, зокрема інвестиційної та інноваційної безпеки; прогнозування загроз, ризиків і розробка заходів щодо їх нейтралізації; коригування планових показників діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки; розробка системи правил і режимів безпеки тощо. Враховуючи принципи безпеки та інституційно-правові методи, вчені Світового центру даних розробили методологію оцінки та аналізу сталого розвитку країн світу в контексті якості та безпеки життя людей [17].

Загальний вплив комплексу глобальних загроз на різні країни визначається за допомогою компонента безпеки життя людини (Csl). Основними загрозами вчені виділили:

ES – глобальне зниження енергетичної безпеки на основі індексу енергетичної безпеки з урахуванням динаміки вичерпання ресурсів та використання відновлюваних джерел у національних енергосистемах;

BB – порушення балансу між біологічним потенціалом Землі та потребами людства в біосфері (виходячи зі співвідношення біоємності території та споживання біоресурсів країною);

GINI – зростаюча нерівність між людьми та країнами;

GD – поширення глобальних інфекційних захворювань (на основі аналізу кількості померлих від хвороб);

IG – інформаційний виклик (через величезні обсяги даних та інформації, які не можуть бути повністю оброблені та вразливість до кібератак);

CR – зростання корупції (на основі аналізу індексу сприйняття корупції);

WA – обмежений доступ до питної води;

GW – глобальне потепління (на основі кількості викидів вуглекислого газу;

SF – стан нестабільності (індекс вразливості стану);

ND – індекс уразливості до стихійних лих (на основі даних Міжнародної бази даних про катастрофи CRED);

CI – рівень конфліктності в країні (визначається Гейдельберзьким інститутом дослідження міжнародних конфліктів);

PI – ступінь розповсюдження зброї (на основі показників рівня озброєності та розвитку країни, розвитку наукового потенціалу та ступеня мілітаризації).

Лідерами за складовою безпеки життя населення виступають Канада (Csl=1,720), Німеччина (Csl=1,674), Нідерланди (Csl=1,657), Фінляндія (Csl=1,641), Австралія (Csl=1,636), Данія (Csl=1,604), Швеція (Csl=1,603). Водночас, до країн з найвищим рівнем загрози для життя населення потрапили Ефіопія (Csl=0,929), Мозамбік (Csl=0,932), Ангола (Csl=0,933), Нігерія (Csl=0,944). Україна (Csl=1,294) займала у даному рейтингу 54 позицію серед 135 країн станом на 2019 рік. Таким чином, можна зробити висновок, що країни з високим ступенем розвитку мають, відповідно, вищий рівень безпеки для населення. Водночас, країни з відносно низьким рівнем економічного розвитку потрапили до країн із найнижчим рівнем безпеки життя. На жаль, Україна у цьому рейтингу потрапила до групи країн-аутсайдерів. Така тенденція пояснюється необхідністю приділення достатньої уваги забезпеченню безпеки життєдіяльності населення як з боку нормативно-правового регулювання, так і достатністю матеріально-фінансового забезпечення цього аспекту.

Основні показники інвестиційної та інноваційної безпеки, закладені в Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року, наведені в таблиці 1.

Останніми роками всі ключові показники інвестиційно-інноваційного розвитку країни мали значення значно нижче критичного рівня, за винятком частки промислових підприємств, які впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств. Очевидно, що наявність підприємств, які намагаються

впроваджувати ті чи інші інновації, не дотримуючись інших умов, не дозволяє повною мірою забезпечити стабільний економічний розвиток країни та відповідний рівень безпеки життєдіяльності населення. Валове нагромадження основного капіталу (у % ВВП) вже десятиліття перебуває на межі критичного значення, що скоріше може свідчити про неефективність управління ним і потребує суттєвого перегляду управлінської політики.

Таблиця 1

Індикатори інноваційно-інвестиційної безпеки України

Найменування індикатора	2015	2016	2017	2018	2019	Критичні межі	Значення цільового орієнтира
Чистий приріст прямих іноземних інвестицій, відсотків валового внутрішнього продукту	0,4	4,1	3,3	3,4	3,4	4	6
Валове нагромадження основного капіталу, відсотків валового внутрішнього продукту	13,5	15,5	15,8	17,7	17,6	18	25
Частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), у загальній кількості промислових підприємств, відсотків-	15,2	16,6	14,3	15,6	13,8	10	25
Частка обсягу реалізованої інноваційної промислової продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств, відсотків	1,4	Дані не роз-рахо-вува-лись	0,7	0,8	1,3	7	20
Частка витрат на виконання наукових досліджень і розробок за рахунок державного бюджету, відсотків валового внутрішнього продукту	0,21	0,16	0,16	0,17	0,17	0,5	1,7
Частка витрат на виконання наукових досліджень і розробок у валовому внутрішньому продукті, відсотків	0,55	0,48	0,45	0,47	0,43	0,9	3
Місце України у рейтингу за Глобальним інноваційним індексом	64	56	50	43	47	х	43

Джерело: складено на основі [18]

Підсумовуючи вище викладене, слід зазначити, що розвитку інвестиційної та інноваційної безпеки в контексті забезпечення економічного зростання країни сприятимуть наступні дії:

1. Визначення та використання для розвитку існуючі конкурентоспроможні підприємства, а також пошук таких підприємств, що можуть у найближчій перспективі бути такими.

2. Створення умов для створення інноваційних кластерів, які будуть орієнтовані на розроблення технологій та інноваційної продукції.

3. Пошук альтернативних напрямів для інвестування у інноваційні та високотехнологічні галузі.

4. Залучення спеціалістів до участі у відповідних проектах, що сприятимуть розвитку інвестиційно-інноваційної безпеки.

5. Взаємодія із науковими установами та організаціями, університетами з метою проведення дослідно-конструкторських, науково-дослідних робіт, а також впровадження відповідних технологій у виробництво.

6. Розроблення стратегій щодо пошуку нових джерел інвестування на вітчизняному та міжнародному ринках.

7. Забезпечення відповідного рівня міжнародної конкурентоспроможності та ділової репутації.

8. Орієнтація на міжнародні стандарти, що використовуються для забезпечення безпеки.

9. Розроблення програм щодо підготовки відповідних фахівців у Вищих навчальних закладах.

10. Створення або удосконалення відповідних допоміжних структур, що забезпечуватимуть управлінську, виробничу, нормативно-правову підтримку.

Для вирішення проблем у контексті соціально-економічного зростання країни необхідно розробити та реалізувати наступні заходи:

1. Проведення детального аналізу особливостей інвестиційно-інноваційної безпеки у контексті розроблення стратегії забезпечення національної безпеки в умовах війни та існуючих загроз.

2. Розроблення переліку основних технологій, що забезпечують інвестиційно-інноваційну безпеку з метою створення відповідних кластерів підприємств, що сприятиме їх більш динамічному розвитку.

3. Аналіз та виділення основних підприємств інвестиційно-інноваційної безпеки, що формують ресурсний потенціал та забезпечують виробництво інноваційних технологій.

4. Державна підтримка вітчизняних підприємств, що працюють для забезпечення інвестиційно-інноваційної безпеки країни.

5. Залучення вітчизняного науково-дослідного потенціалу задля проведення фундаментальних досліджень, а також з метою залучення до міжнародних проектів, програм та мереж щодо інвестиційно-інноваційної безпеки.

6. Розроблення кількісних та якісних критеріїв щодо аналізу інвестиційно-інноваційної безпеки на теоретичному, стратегічному, оперативному та тактичному рівнях.

7. Впровадження державної програми підтримки експорту високотехнологічної продукції, послуг і технологій.

8. Розроблення комплексної державної Стратегії щодо інвестиційно-інноваційної безпеки до 2032 року з урахуванням загроз сьогодення.

У рамках запропонованих заходів на мікрорівні доцільно застосовувати сучасні інноваційні технології Індустрії 4.0 [19], що дозволить вирішити низку проблем розвитку обох бізнес-структур (збереження економічних ресурсів, підвищення рівня продуктивності та, як наслідок рентабельність, підвищення якості продукції), а населення, як кінцевого споживача (забезпечення потреб з урахуванням особистих уподобань споживачів, зниження екологічного навантаження на навколишнє середовище, допомога у вирішенні соціальних проблем тощо).

Висновки. Інвестиційно-інноваційна безпека виступає основним елементом і фактором соціально-економічного зростання в умовах війни. Особливу увагу слід приділити забезпеченню та вдосконаленню державної стратегії інвестиційної та інноваційної безпеки в країні. Аналіз аналітичних даних підтверджує тезу про високий ступінь залежності безпеки населення від наявного інвестиційно-інноваційного забезпечення країни. Наявність великої кількості загроз інвестиційній та інноваційній безпеці країни потребує розробки та впровадження ефективних заходів щодо її забезпечення. Механізм забезпечення інвестиційної та інноваційної безпеки є складовою частиною системи економічної безпеки держави, яка ґрунтується на певних завданнях, принципах і методах досягнення стратегічних цілей в умовах нестабільного середовища функціонування. З метою підвищення рівня інвестиційної та інноваційної безпеки запропоновано низку заходів, які необхідно включити до Стратегії інвестиційної та інноваційної безпеки України до 2032 року.

Що стосується обмежень цього дослідження, то їх може бути кілька. Одним із обмежень може бути те, що не використовувалися неанглійські літературні джерела. Проте слід зазначити, що завдяки цьому вдалося уникнути неточного тлумачення статей. А з іншого боку, публікація статей англійською дозволяє залучити до розгляду дослідження більшу кількість науковців. Іншим обмеженням може бути те, що вчених цікавлять питання економічної та інвестиційно-інноваційної безпеки, тому постійно з'являються нові публікації.

Подальшою темою для дослідження можуть стати питання, пов'язані з розробкою поетапної реалізації заходів щодо підвищення інвестиційної та інноваційної безпеки країни, а також розробка системи оцінки ефективності впровадження відповідних заходів, враховуючи ситуацію, яка склалася у зв'язку з війною в Україні.

Література.

1. Андрушків І.П.,Наконечна Н.В. Суть та значення інвестиційно-інноваційної безпеки як складової економічної безпеки. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. 2017. Випуск 1. С. 3-10.

2. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія : у 2 т. Київ. 2014. УБС НБУ. Т. 1 : Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. 831 с..

3. Бондарук Т., Бондарук О., Ігнатова І. Економічна природа механізму забезпечення інвестиційно-інноваційної безпеки. Проблеми і перспективи економіки та управління : науковий журнал. 2019. № 2 (18). С. 137-145.

4. Гуляєва Н.Н., Вавдийчик І. Н. Інвестиційно-інноваційна безпека як чинник економічного зростання. Економіка і суспільство. 2018. № 15. С. 211-215.

5. Гнатенко В. Основні складові економічної безпеки держави. Науковий вісник: Державне управління. 2021. № 1(1(7). С 66–82. https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-1(7)-66-82.

6. Лисяк О. Економічна безпека держави в умовах її становлення. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 1. С. 47-56.

7. Неустроєв Ю. Г. Забезпечення економічної безпеки регіону. Агросвіт. 2021. вип. 12. С. 39-44.

8. Повзун Д. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України. Економіка та держава, 2020. № 8. С. 8-94.

9. Otto L., Velthuizen D. A call for innovative security strategies in the face of failing governance. African Security Review, 2022. № 31, pp. 11-22.

10. Новікова К. І., Новікова Л. Ф. (2014). Сучасний стан інвестиційно-інноваційної безпеки України. Ефективна економіка, 2014. вип. 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3431.

11. Chong A. Economic security in Southeast Asia: An introduction. Asian Journal of Comparative Politics. 2022. Vol 7, Issue 1. pp. 3-9.

12. Dadparvar S., Azizi S. Geo-Economics of the Republic of Azerbaijan and Its Economic Security. Open Journal of Political Science, 2022, 12, pp. 14-27.

13. Jurgilewicz M., Kozicki B., Piwowarski J., Grabowska S. Contemporary Challenges for the Economic Security of Enterprises in Poland, Journal of Security and Sustainability. Issues 12. 2022, no. 1, pp. 71-80, DOI 10.47459/jssi.2022.12.6.

14. Гарькава В., Кліщевська А. Формування та реалізація концепції економічної безпеки в управлінні економікою регіону. Економічний аналіз. 2021. №2 (31). С. 14-24.

15. Harust Yu., Melnyk V. Economic Security of the Country: Marketing, Institutional and Political Determinants. Marketing and Management of Innovations, 2019. № 4, pp. 373-382. http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-29.

16. Kryshtanovych M., Ortynskyi V., Krasivskyi O., Mazii N., Pasichnyk V. A methodical approach to combating economic security threats in the context of ensuring the protection of national interests. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2021. № 4(39), p. 202–208. https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241309.

17. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти : у 2-х ч. Ч. 1 Глобальний аналіз якості і безпеки життя. Наук. кер. проєкту М. З. Згуровський. К.: Енергетика, 2019. 216с.

18. Рада національної безпеки і оборони України. Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text

19. Skorobogatova N. Sustainable development of an enterprise under industry 40 conditions. International Conference on Creative Business for Smart and Sustainable Growth, CreBUS 2019, art. no. 8840049, URL: http://ieeexplore.ieee.org/xpl/mostRecentIssue.jsp?punumber=8827869/ doi: 10.1109/CREBUS.2019.8840049

20. Ivanova T., Manaienko I., Shkrobot M., Tadeyev Y. Theoretical frameworks of responsible innovations. Ikonomicheski Izsledvania. 2021. Vol. 5. Pp. 143-157.

21. Zapukhlyak I., Shegda A., O. Mykytyuk, Onisenko T., and Petrenko K. (2022). THEORY AND PRACTICE OF ASSESSING THE LEVEL OF INSTABILITY OF THE EXTERNAL ENVIRONMENT OF THE ENTERPRISE IN A HYBRID WAR Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(42), p. 271–282. https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3687

References:

1. Andrushkiv I.P., Nakonechna, N.V. (2017). The essence and significance of investment and innovation security as a component of economic security. Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Seriia ekonomichnal, vol. 1, pp. 3-10.

2. Baranovskyi O. (2014). Filosofiia bezpeky [Security philosophy]. UBS NBU. Kyiv. Ukraine.

3. Bondaruk T.G., Bondaruk O.S., Ignatova I.S. (2019). The economic nature of the mechanism for ensuring investment and innovation securityю Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, vol. 2(18), pp. 137-145.

4. Gulyaeva N.M., Vavdiychyk I.M. (2018). Investment and innovation security as a factor of economic growth. Economy and society, vol. 17, pp. 211-215.

5. Hnatenko V. (2021). The main components of the economic security of the state. Scientific Bulletin: State Administration, vol. 1 (7), pp. 66-82.

6. Lysiak O. (2021). Economic security of the state in the conditions of its formation. Economic analysis, vol. 31 (1), pp. 47-56.

7. Neustroev Y. G. (2021). Ensuring economic security of the region. Ahrosvit, vol. 12, pp. 39-44.

8. Povzun D. (2020). Economic security of the region as a component of the national security of Ukraine. Ekonomika ta derzhava, vol. 8, pp. 8-94.

9. Otto L., Velthuizen, D. (2022). A call for innovative security strategies in the face of failing governance. African Security Review, № 31, pp. 11-22.

10.Novikova K.I., Novikova L.F. (2014). The current state of investment and investment security of Ukraine. Efektyvna ekonomika, vol. 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3431

11. Chong A. (2022). Economic security in Southeast Asia: An introduction. Asian Journal of Comparative Politics. Vol 7, Issue 1. pp. 3-9.

12.Dadparvar S., Azizi S. (2022). Geo-Economics of the Republic of Azerbaijan and Its Economic Security. Open Journal of Political Science, 12, pp. 14-27.

13.Jurgilewicz M., Kozicki B., Piwowarski J., Grabowska S. (2022). Contemporary Challenges for the Economic Security of Enterprises in Poland, Journal of Security and Sustainability. Issues 12, no. 1, pp.71-80, DOI 10.47459/jssi.2022.12.6.

14.Garkava V., Klishchevska A. (2021). Formation and implementation of the concept of economic security in the management of the region's economy. Economic Analysis. 2021. №2 (31). С. 14-24.

15.Harust Yu., Melnyk, V. (2019). Economic Security of the Country: Marketing, Institutional and Political Determinants. Marketing and Management of Innovations, 4, 373-382. http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-29.

16.Kryshtanovych M., Ortynskyi V., Krasivskyi O., Mazii N., Pasichnyk V. (2021). A methodical approach to combating economic security threats in the context of ensuring the protection of national interests. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 4(39), p. 202–208. https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241309.

17.Analiz staloho rozvytku — hlobalnyi i rehionalnyi konteksty [Analysis of sustainable development — global and regional contexts] (2019). Mizhnar. rada z nauky (ISC) ta in.; nauk. ker. proektu M. Z. Zghurovskyi, Igor Sikorskyi KPI, Kyiv, Ukaine.

18.National Security and Defense Council of Ukraine (2021). The strategy of economic security of Ukraine for the period until 2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text

19.Skorobogatova N. (2019). Sustainable development of an enterprise under industry 40 conditions. International Conference on Creative Business for Smart and Sustainable Growth, CreBUS 2019, art. no. 8840049, URL: http://ieeexplore.ieee.org/xpl/mostRecentIssue.jsp?punumber=8827869/ doi: 10.1109/CREBUS.2019.8840049

20.Ivanova T., Manaienko I., Shkrobot M., Tadeyev Y. Theoretical frameworks of responsible innovations. Ikonomicheski Izsledvania. 2021. Vol. 5. Pp. 143-157.

21.Zapukhlyak I., Shegda A., O. Mykytyuk, Onisenko T., and Petrenko K. (2022). THEORY AND PRACTICE OF ASSESSING THE LEVEL OF INSTABILITY OF THE EXTERNAL ENVIRONMENT OF

THE ENTERPRISE IN A HYBRID WAR Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(42), p. 271–282. https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3687

Ivanova T., PhD in Economics,
Associate Professor,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Polytechnic Institute"
Petrenko K., PhD in Economics,
Associate Professor,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Polytechnic Institute"
Skorobogatova N., PhD in Economics,
Associate Professor,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Polytechnic Institute"

ADAPTIVE MANAGEMENT OF INVESTMENT AND INNOVATION SECURITY OF THE COUNTRY'S ECONOMY TO ENSURE ECONOMIC GROWTH

Security issues in Ukraine today occupy the basis of economic development, and the investment and innovation component of partner countries allows Ukraine to survive in conditions of instability. The state and dynamics of the development of investment and innovation security motivates the aspiration of business entities to socio-economic development and stimulates it to expanded reproduction. Since the challenges and threats in the conditions of war are changing the provision of sustainable socio-economic development of the economy based on an innovative model, there is an increasing need to increase investment volumes, which should be included in the strategic priorities of the revival of the economy of Ukraine. The article proposes the main principles for the formation of the mechanism of social management of the economy: adaptability, coherence, efficiency, complexity, competitiveness, planning, continuity, proportionality, reasonableness, limited resources. A single social mechanism of economic management is proposed, which includes: the study of statistical aspects, an approach to economic development, functioning and development. The influence of a complex of global threats on the countries of the world was studied using the component of human life safety. The main indicators of innovation and investment security of Ukraine were also analyzed. Proposed actions that will contribute to the development of investment and innovation security in the context of ensuring the country's economic growth. Also, the main measures that should be implemented in order to achieve the set goal regarding the socio-economic growth of Ukraine are given. Therefore, in order to implement the mechanism of adaptive management of the investment and innovation security of the country's economy and strengthen the economy's ability to survive in the conditions of war, it is necessary to perform tactical tasks and achieve strategic goals in the conditions of an unstable operating environment.

Keywords: *investment and innovation security, economic security, socio-economic development, investment management, innovation security.*